
Cyberprzemoc może przydarzyć się wszędzie i w wielu formach — począwszy od rozpowszechniania plotek i publikowania niestosownych zdjęć a skończywszy na bezpośrednich groźbach. Niezależnie od formy przemocy oraz tego, jak bardzo znacząca jest sytuacja, nigdy nie jest ona w porządku i nie powinna być w żaden sposób usprawiedliwiana.

Czym jest cyberprzemoc?

Zjawisko cyberprzemocy można określić jako prześladowanie, zastraszanie, nękanie, wyśmiewanie innych osób z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

Gdzie możemy się spotkać z cyberprzemocą?

- ▶ Serwisy społecznościowe
- ▶ Blogi
- ▶ Czaty
- ▶ Komunikatory
- ▶ Strony internetowe
- ▶ Poczta elektroniczna
- ▶ SMS i MMS

Wybrane przejawy cyberprzemocy

- ▶ Zamieszczanie danych personalnych i ośmieszających informacji, zdjęć, filmów i nagrań audio w internecie.
- ▶ Przerabianie i publikowanie ośmieszających m.in. zdjęć, filmów.
- ▶ Przechwycenie profilu, poczty i telefonu, podszywanie się pod inne osoby.
- ▶ Wulgarne i złośliwe komentowanie zdjęć i wpisów.
- ▶ Nękanie, straszenie i szantażowanie oraz wymuszenie konkretnego działania.
- ▶ Kradzież i przejęcie zasobów, np. w grze.

Trudne zjawisko, ponieważ...

- ▶ Może być związane z dużą anonimowością (podszywanie się pod kogoś, bądź podawanie fałszywych danych).
- ▶ Może działać się w zamkniętych grupach, przez co jest trudne do zaobserwowania (np. na Facebooku).
- ▶ Informacje bardzo szybko rozchodzą się w przestrzeni internetowej i mogą być powszechnie dostępne.

Zapobieganie

- ▶ Pomyśl, jak krzywdzące mogą być działania podejmowane online.
- ▶ Zastanów się, jakie konsekwencje mogą grozić Tobie za stosowanie cyberprzemocy.
- ▶ Uświadom sobie jak ważne jest bezpieczeństwo oraz naucz się zasad mądrego korzystania z internetu i urządzeń cyfrowych.

Kiedy doświadczycie cyberprzemocy?

- ▶ nie odpowiadaj na zaczepki – to uchroni Cię przed potęgowaniem wymierzonych w Ciebie działań – nawet krótka odpowiedź jest już odpowiedzią na zaczepkę,
- ▶ nie kasuj wiadomości, jakie dostajesz – mogą okazać się jedynym dowodem,
- ▶ zrób zrzut ekranu – to sposób na zabezpieczenie dowodów, w sytuacji, gdy cyberprzemoc ma miejsce np. na czacie (snapchat), forum internetowym bądź na jakiejś stronie internetowej,
- ▶ porozmawiaj z rodzicami by skontaktowali się z odpowiednimi instytucjami bądź osobami np. prawnikiem pomoże on ocenić, czy doszło do przestępstwa i jakie działania prawne można w tej sytuacji podjąć;

Reagowanie

Próba dotarcia do ofiar cyberprzemocy, wśród kolegów/koleżanek:

- ▶ poprzez prowokowanie dyskusji lub sytuacji, w których takie ofiary cyberprzemocy mogłyby się ujawnić (np. podejmowanie tematów głównie na lekcjach wychowawczych),
- ▶ wsłuchiwanie się w to, o czym rozmawiają koledzy/koleżanki np. na przerwach, zajęciach,
- ▶ monitorowanie sytuacji w dostępnych nam grupach serwisów społecznościowych.

Reagowanie, c.d.

Jak reagować, gdy jesteśmy świadkami cyberprzemocy lub gdy jesteśmy osobą pokrzywdzoną:

- ▶ rozmowa z pedagogiem i dyrekcją w celu ustalenia działania na zaistniałą sytuację,
- ▶ współpracować/rozmawiać z rodzicami/opiekunami prawnymi.

Niezależnie od tego, kto zgłasza przypadek cyberprzemocy, ofiara może liczyć na:

- ▶ udzielenie wsparcia,
- ▶ zabezpieczenie dowodów i ustalenie okoliczności zdarzenia,
- ▶ wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy przemocy.

Jeżeli dojdzie już do cyberprzemocy...

- ▶ Ofiara może skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu art. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.
- ▶ Ponadto można skorzystać z prawa do zapomnienia, czyli usunięcia z sieci nieaktualnych lub niepełnych treści, jeśli osoba - której one dotyczą - nie życzy sobie ich obecności w internecie (dotyczy wyszukiwarki Google).
- ▶ Przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z policją.

Konsekwencje dla sprawcy stosowania cyberprzemocy

- ▶ Ze strony rodziców/opiekunów prawnych.
- ▶ Na poziomie szkoły.
- ▶ Określone przez Kodeks karny.

Konsekwencje wynikające zapisów Kodeksu karnego

W dniu 6 czerwca 2011 r. weszła w życie poprawka do ustawy – Kodeksu karnego, opublikowana w Dz.U. z 2011 r. Nr 72, poz. 381, uznająca cyberprzemoc, jak i stalking w Polsce za czyn zabroniony. Obecnie czyn ten podlega karze na podstawie art. 190a Kodeksu karnego.

- ▶ § 1. Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
- ▶ § 2. Tej samej karze podlega, kto, podszywając się pod inną osobę, wykorzystuje jej wizerunek lub inne jej dane osobowe w celu wyrządzenia jej szkody majątkowej lub osobistej.
- ▶ § 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
- ▶ § 4. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Konsekwencje wynikające zapisów Kodeksu karnego, c.d.

Oprócz wprowadzenie do Kodeksu karnego art. 190a dotyczącego cyberprzemocy nadal pozostają karalne takie działania, jak:

- ▶ pomówienie,
- ▶ zniewaga,
- ▶ groźba karalna,
- ▶ niszczenie danych informatycznych,
- ▶ utrudnianie dostępu do danych informatycznych, które mogą być przejawami cyberprzemocy.

Niezależnie od ochrony prawnokarnej pokrzywdzonego, osoba taka może pozwać dodatkowo prześladowcę jako poszkodowany w procesie cywilnym o np. naruszenie dóbr osobistych.

Osoby i instytucje gdzie uczniowie mogą zgłaszać, bądź poszukiwać pomocy i wsparcia

---

- ▶ Rodzice/opiekunowie prawni.
- ▶ Nauczyciele, pedagodzy oraz dyrekcja.
- ▶ Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111 (przez 7 dni w tygodniu, w godz. 12 - 22, połączenie bezpłatne) oraz na stronie 116111.pl. Pomoc w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa online dla osób poniżej 18 roku życia.
- ▶ Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka 800 12 12 12. Psycholodzy, pedagodzy, prawnicy udzielają niezbędnego wsparcia wszystkim dzwoniącym dzieciom. Pod numer interwencyjny osoby dorosłe mogą zgłaszać problemy dzieci lub rażące zaniedbania względem nich.
- ▶ Zespół ekspertów Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej, działający jako punkt kontaktowy do zgłaszania nielegalnych treści w Internecie <https://dyzurnet.pl/>.
- ▶ Policja, jeśli doszło do złamania prawa.

Dodatkowe materiały dotyczące cyberprzemocy

- ▶ <http://fdds.pl> – strona Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę,
- ▶ <https://www.nask.pl> – strona NASK (monitorowanie zagrożeń, rejestrowanie i wstępne rozpoznanie incydentów związanych z cyberbezpieczeństwem),
- ▶ „Stop cyberprzemocy” – film edukacyjny, materiał edukacyjny zrealizowany w ramach akcji „Stop cyberprzemocy”,
<https://www.youtube.com/watch?v=NHaInc2wYTg>
- ▶ www.saferinternet.pl

Dodatkowe materiały dotyczące cyberprzemocy, c.d.

- ▶ <https://www.facebook.com/safety> jest to kampania Bezpieczeństwo na Facebooku pod honorowym patronatem Ministerstwa Cyfryzacji
<https://www.facebook.com/digital.youth.forum/videos/1269525899814655/>
oraz
<https://www.facebook.com/digital.youth.forum/videos/1269491816484730/>

Od 1 grudnia 2017 przez 6 tygodni przeprowadzana jest kampania Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę i Facebooka, realizowana w ramach projektu Digital Youth. Kampania skierowana do najmłodszych osób korzystających z serwisu. Prezentuje sposoby ochrony prywatności i bezpieczeństwa. W ramach kampanii powstają filmy wprowadzające do tematyki, dedykowane animacje, jak również zestawy pytań i odpowiedzi dotyczących kluczowych zagadnień z obszaru bezpieczeństwa na Facebooku.

Dzień Bezpiecznego Internetu 2018 obchodzić będziemy
6 lutego pod hasłem

**”Dzień Bezpiecznego Internetu: tworzymy kulturę
szacunku w sieci”.**

Chcecie zapobiegać przemocy? Nie czyńcie zła.

Zygmunt Miłoszewski

Dziękuję za uwagę